Dosarul nr. 21r-49/25 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
4-23045056-02-4r-03012025 Judecătorul Bosîi Dumitru

D E C I Z I E

27 februarie 2025 mun. Chişinău

Preşedintele şedinţei de judecată, judecătorul BULHAC Ion
Judecătorii VÎSCU Svetlana
POPESCU Marcel

Judecând în lipsa participanților la proces, recursul declarat de avocatul Cașu Iulian în interesele condamnatului Darii Vasile, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.12.2024, privind plîngerea condamnatului Darii Vasile referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează grav drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale,-

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei: în procedura instanței de fond, 28.03.2023-12.12.2024; în Curtea de Apel Centru 03.01.2025-27.02.2025.

Procedura de citare legală a fost efectuată.

Asupra recursului declarat de avocatul Cașu Iulian în interesele condamnatului Darii Vasile, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.12.2024,

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

A C O N S T A T A T:

1. La data de 28.03.2023 în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Darii Vasile împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr. 4 Cricova, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale
2. În motivarea plângerii, condamnatul Darii Vasile, a menţionat că detenţia în Penitenciarul 4-Cricova a fost contrare prevederilor art.3 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.
3. Astfel, solicită constatarea faptului că, a fost deținut în Penitenciarul nr. 4 – Cricova în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale și reducerea pedepsei prin aplicarea prevederilor art. 473^4 din Codul de procedură penală. A menționat condamnatul precum că nu a dispus de un spațiu suficient, fiind 8 de condamnați în celulă, sunt nevoiți să mănînce pe rînd. A reclamat prezența insectelor și mucegaiului, lipsa reparației

4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.12.2024, s-a admis plângerea condamnatului Darii Vasile împotriva administraţiei instituţiei penitenciare nr. 4 Cricova, referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. S-a constatat faptul că, Darii Vasile Gheorghe, născut la 17.01.1976, a fost deţinut în perioadele, 10.12.2022-02.02.2023 (54 zile) și din 02.02.2023 pînă în prezent 12.12.2024, pe parcursul a 733 zile în Penitenciarul nr. 4 Cricova, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale. S-a redus, condamnatului Darii Vasile Gheorghe, născut la 17.01.1976, pentru perioada totală de 733 zile, în care s-a aflat în detenţie cu statut de condamnat în Penitenciarul nr. 4 Cricova, cu calcularea prin rotunjire a 1 zi de reduceri pentru 10 zile de detenţie, din pedeapsa definitivă, stabilită prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Buiucani din 16 octombrie 2020, cu 74 (șaptezeci și patru) zile din termenul de executare a pedepsei.
5. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond avocatul Cașu Iulian în interesele condamnatului Darii Vasile, a depus în termen recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care plângerea lui Darii Vasile împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenție, cu reducerea pedepsei, să fie admisă integral. În motivarea recursului a invocat că:

- Pe perioada deţinerii în Penitenciarul nr. 4 Cricova condamnatul Darii Vasilii a fost deţinut în condiţii inumane şi anume: celulele în care s-a deţinut erau supraaglomerate, hrana era insuficientă şi de o calitate proastă, lipsea lenjeria de pat, în celule era limitat accesul la lumina zilei, condiţii sanitare erau precare.

- Invocă refuzul sistematic al administraţiei instituţiilor penitenciare în acordarea asistenţei medicale precum şi, tratamentului medical necesar deţinuţilor, aprovizionarea proprie cu medicamentele necesare pentru tratarea maladiilor de care suferea deţinutul Darii Vasilii, aprovizionarea exclusivă din cont propriu cu haine, lenjerie de pat, obiecte de uz casnic, veselă de bucătărie.

- Reiterează că penitenciarele în care s-a aflat în detenţie Darii Vasilii erau dotat cu saltele uzate şi murdare, iar accesul la apă caldă în celule lipsea.

- mai mult, în celulele unde s-a deţinut Darii Vasilii, suprafaţă era mai mică decât 2 m^2 per persoană.

- Darii Vasilii nu a avut parte de asistenţă juridică în partea ce ţine de realizare dreptului la condiţii decente de detenţie, iar administraţia penitenciarelor a refuzat întotdeauna aprovizionarea cu pachetul unic cu alimentaţie pentru ziua deplasării în instanţa de judecată, astfel încât era nevoit să suporte foame pe parcursul întregii zile.

- De asemenea o problemă comună a celulelor în care s-a deţinut Darii Vasilii era lipsa accesului direct la lumina solară, precum şi procurarea materialelor de construcţie pentru reparaţia capitală şi curentă în celulele penitenciarului din contul deţinuţilor

- Analizând rapoartele instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu, bazîndune pe material anexate la dosarul personal al condamnatului Darii Vasilii, raportîndule, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, consideră plîngerea drept întemeiată şi care urmează a fi admisă integral.

6. Cu referire la procedura de judecare a cauzei, Colegiul penal menționează că, prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional) în vigoare din 22.08.2023 au fost operate modificări la art. 437-449 Cod de procedură penală.
7. Potrivit noilor modificări operate la art. 447 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.
8. Respectând art. 447 alin. alin. (1), (2) Cod de procedură penală, cât și principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă, până la data examinării recursului, în adresa instanței de recurs nu a fost depusă vreo referință asupra recursului declarat.
9. ***Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de avocatul Cașu Iulian în interesele condamnatului Darii Vasile, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.12.2024, din următoarele considerente.***
10. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.
11. Conform art. 448 Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.
12. Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod procedură penală, (1) Judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menținînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.
13. Analizând normele de drept aplicabile cazului, instanța stabilește, că potrivit prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 17^1) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților. Potrivit art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, chestiunile specificate la art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte

puncte din art. 469 alin. (1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 și 267 Cod de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)-9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și raportul medical respectiv.În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.

14. Potrivit art. 473^2 Cod de procedură penală, (1) Plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat. (2) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin. (1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau preveniți, copiile plîngerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea. (3) Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. (4) În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, în privința perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. (5) Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6

luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

15. În conformitate cu prevederile art. 473[3] Cod de procedură penală, (1) Plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se examinează de către judecătorul de instrucție, cu participarea condamnatului sau a prevenitului și, după caz, a avocatului acestuia și a reprezentantului administrației instituției penitenciare. (2) Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare. (3) Pentru examinarea plângerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 10 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat sau prevenit în plîngere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmînează condamnatului sau, după caz, prevenitului care a depus plîngerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare. (4) Termenul maxim de examinare a plîngerii referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului este de 3 luni.
16. Potrivit prevederilor art. 473[4] Cod de procedură penală, (1) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu. (2) La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau ale prevenitului, precum și de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condițiile contestate. (3) În urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. (5) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de pînă la 2 unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, precum și a costurilor și cheltuielilor aferente. (6) În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473[2] alin.(3),

preveniții sînt despăgubiți în conformitate cu art. 385 alin.(5) și (6) sau, după caz, aceștia pot înainta o acțiune civilă. (7) Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin.(4) și (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăției organului care pune în executare sentința sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. (8) Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în cadrul executării pedepsei sau al detenției preventive, instanța de judecată dispune respingerea plângerii. (9) Încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 10 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond. În cazul încasării mijloacelor bănești, încheierea instanței de judecată se execută în condițiile prevăzute de Codul de executare.

17. Din materialele cauzei, rezultă că, prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Buiucani din 16 octombrie 2020, Darii Vasilii a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (1) din Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Sentința a devenit definitivă la 02 noiembrie 2020.
18. Astfel, potrivit înscrisurilor prezentate de către administrația instituției penitenciare, Darii Vasilii se află în detenție în Penitenciarul nr. 4 - Cricova, în următoarele perioade: de la 10 decembrie 2020 pînă la 24 noiembrie 2022 și de la 02 februarie 2023 pînă în prezent.
19. La caz, potrivit raportului administrației Penitenciarul nr. 4 – Cricova, condamnatul Darii Vasilii, la sosire în Penitenciarul nr. 4 – Cricova a fost repartizat în sectorul nr. 3, secția nr. 19, care are o suprafață de aproximativ 68,55 m2, unde se dețin la moment în jur de 22-25 persoane.
20. Astfel, în plângerea înaintată, petentul solicită constatarea aflării sale în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru perioada în care a fost deținut în Penitenciarul nr. 4 Cricova.
21. Din conținutul raportului instituției penitenciare mai rezultă că, referitor la condiţiile de detenţie din Penitenciarul 4 Cricova se indică că, condiţiile de detenţie pentru deţinutul Darii Vasilii, au corespuns minimului necesar conform condiţiilor izolatorului de urmărire penală. Celulele corespund condiţiilor de detenţie şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. In acelaşi context potrivit prevederilor pct. 466 a aceluiaşi act normativ, pe perioada toamnă iarnă temperatura aerului în spaţiile de locuit nu este mai mică de 18° C. Iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice dotate cu becuri puterea căruia e de 100 W, celulele sunt amenajate cu prize.

Aerisirea prin celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule şi ferestre de aerisire amplasate mai sus de uşa intrării în celulă. Celulele sunt asigurate cu closete care este despărţit de restul celulei printr-un perete. Totuşi deţinutul este obligat să respecte regulile sanitaro-igienice şi de igienă personală, să aibă un exterior îngrijit şi să păstreze îmbrăcămintea şi lenjeria de pat eliberată de administraţia penitenciarului, să menţină permanent curăţenia în încăperile de detenţie, în celule, după deşteptare să-şi aranjeze paturile conform modelului stabilit şi să facă pe rând curăţenie în celulă. Referitor la starea sanitaro - igienice, este de remarcat şi faptul că anual este încheiat contract de prestare a serviciilor de deratizare şi dezinsectizare, cu agenţii economici de profil, care prestează serviciile respective periodic şi la necesitate. Adăugător, informează că deţinuţii sunt asiguraţi cu minimul necesar pentru trai (lenjerie de pat, obiecte de primă necesitate igienică conform necesităţilor), sunt asiguraţi cu hrană caldă de trei ori pe zi, conform graficului prestabilit, gratuit, din contul mijloacelor bugetului de stat, cu respectarea normelor stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 609 din 29.05.2006, în conformitatea cu Ordinul MJ RM nr. 512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea regulamentului privind organizarea alimentaţiei deţinuţilor din penitenciar şi Ordinului MJ RM nr. 100 din 07.03.2007, cu privire la aprobarea normelor de alimentare a deţinuţilor pentru cazurile excepţionale când aprovizionarea deţinuţilor cu hrană caldă nu este posibilă şi a normelor de substituire a unor produse alimentare prin altele. Totodată, Hotărârea Guvernului nr. 1462 din 30.12.2016, cu privire la „aprobarea Concepţiei Reformării sistemului penitenciar şi Planului de măsuri pe anii 2016-2020”, stipulează că activitatea organelor sistemului penitenciar constă în implementarea unui ansamblu de măsuri social-politice, economice şi ideologice de influenţă a condamnaţilor şi persoanelor arestate preventiv, precum construcţia şi reamenajarea încăperilor actuale în celule conform legislaţiei în vigoare, ce urmează a fi realizate în perioada 2016-2020. Referitor la petiţiile adresate conducerii Penitenciarului nr. 13 - Chişinău, menţionează că deţinutul nu a adresat careva petiţii referitor la condiţiile de detenţie. Este de menţionat faptul că în conformitate cu Ordinul MJ nr.478 din 15.12.2006, pct.3 „Regulamentul cu privire la modul de asigurare a asistenţei medicale persoanelor deţinute în penitenciar”, deţinuţii zilnic sunt verificaţi de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere, în această ordine de idei se conclude faptul că deţinutul Darii Vasilii nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei.

22. Conform art. 473^2 Codul de procedură penală, *plîngerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de*

către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat. Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea. Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, în privinţa perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. ***Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale*** *sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.*

23. Conform art. 473^4 Codul de procedură penală, *la evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părţi, cît şi rapoartelor instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu. La evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată ţine cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau ale prevenitului, precum şi de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţiile contestate. În urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la*

art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de pînă la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), preveniţii sînt despăgubiţi în conformitate cu art. 385 alin.(5) şi (6) sau, după caz, aceştia pot înainta o acţiune civilă. Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin.(4) şi (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăţiei organului care pune în executare sentinţa sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în cadrul executării pedepsei sau al detenţiei preventive, instanţa de judecată dispune respingerea plângerii. Încheierea adoptată în condiţiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părţi, în termen de 10 zile de la data pronunţării, prin intermediul instanţei de fond. În cazul încasării mijloacelor băneşti, încheierea instanţei de judecată se execută în condiţiile prevăzute de Codul de executare.

24. Raportând dispozițiile normelor sus-citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția judecătorului de instrucție prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul penal apreciază concluzia instanței de fond ca fiind una corectă.
25. Colegiul penal ține să menționeze că, CtEDO a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Aceasta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei (*cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 4727; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 20472, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62*). La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ţine cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătății victimei (*cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63*). Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferinţă inerent detenţiei şi că având în vedere exigențele

detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare (*cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94*). Atunci când sunt evaluate condiţiile de detenţie, trebuie luate în consideraţie efectele cumulative ale acestor condiţii, precum şi durata detenţiei (*Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80*).

26. Instanța de recurs reține că, prima instanță corect a stabilit dificultățile cu care s-a confruntat deținutul Darii Vasilii în Penitenciarul nr. 4 - Cricova, în următoarele perioade: de la 10 decembrie 2020 pînă la 24 noiembrie 2022 și de la 02 februarie 2023 pînă în prezent, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate.
27. Prin prisma prevederilor legale pre citate, şi ţinând cont că a fost stabilită cu certitudine perioada în care Darii Vasile s-a deţinut în Penitenciarul nr. 4 în calitate de condamnat, instanța de fond a considerat necesar a reduce pentru perioadele, 10.12.2022-02.02.2023 (54 zile) și din 02.02.2023 pînă în prezent 12.12.2024, pe parcursul a 733 zile în Penitenciarul nr. 4 Cricova, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale. Tot aici condamnatului Darii Vasile Gheorghe, ai reduce pentru perioada totală de 733 zile, în care s-a aflat în detenție cu statut de condamnat în Penitenciarul nr. 4 Cricova, cu calcularea prin rotunjire a 1 zi de reduceri pentru 10 zile de detenție, din pedeapsa definitivă, stabilită prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Buiucani din 16 octombrie 2020, cu 74 (șaptezeci și patru) zile din termenul de executare a pedepsei.
28. Referitor la argumentele din recursul avocatului ce ține de admiterea plîngerii integrale, Colegiul penal conchide că instanța de fond a admis plîngerea condamnatului Darii Vasile, conform motivelor și solicitărilor invocate și a stabilit reducerea corectă pentru perioadele în care ultimul a fost deținut în penitenciarul nr. 4 Cricova.
29. Din considerentele enunțate, instanța de recurs constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.
30. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează soluția emisă, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).
31. În prezența circumstanțelor sus-enunțate, instanța de recurs statuează asupra temeiniciei încheierii judecătorului primei instanțe, considerente pentru care

recursul declarat de avocatul Cașu Iulian în interesele condamnatului Darii Vasile, urmează a fi respins ca nefondat.

32. În baza art. art. 448, 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Cașu Iulian în interesele condamnatului Darii Vasile, și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.12.2024, privind plângerea condamnatului Darii Vasile referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează grav drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,

judecător BULHAC Ion

judecător VÎȘCU Svetlana

judecător POPESCU Marcel